Park Spoor Essen

Participatie

Hoe wordt deze ruimte nu gebruikt?

Hoe wil jij dit landschap ervaren?

Wat zijn waardevolle uitzichten?

Waarom kom je vandaag naar deze plek?

Is er nood aan een verhard wandelpad?

Participatie

In september 2022 gaf de gemeente Essen de opdracht aan Buur part of Sweco om een parkontwerp te maken in de ruime omgeving van de voormalige rangeersite. Dit betekent een volledige herinrichting van het gebied tussen de Grensstraat in het noorden, de sporen in het oosten, de Moerkantsebaan in het zuiden en Hemelrijk in het westen. In een eerste stap werden de ambities vastgelegd aan de hand van een analysenota. Vervolgens volgt dit eerste participatiemoment van 2 mei tot 16 mei, waarin we jullie input vragen. Op basis hiervan maken de ontwerpers een voorontwerp. Op een tweede infomoment krijgen jullie informatie over het voorontwerp zodat tegen het einde van de zomer een definitief ontwerp klaar is.

Nu heb je de kans om aan de ontwerpers te laten weten wat je van Park Spoor Essen verwacht. Om het concreet te maken hebben we een begeleidende inspiratiewandeling doorheen het projectgebied voor je uitgewerkt. Zo kan je mee werken aan het ontwerp van Park Spoor Essen. Tijdens deze inspiratiewandeling willen we je per stop een aantal specifieke vragen stellen: "Hoe wordt het projectgebied nu gebruikt?", "Hoe wil je dit landschap in de toekomst ervaren?", ... Je kan de wandeling en de vragen volgen via onderstaande QR-code of via het invulformulier.

GEMEENTE essen

BUUR Part of Sweco

Ambities

Uitbreiding en verbetering van de stationsomgeving
Duurzame verplaatsingen, ruimtelijke kwaliteit en sociale samenhang zijn stuk voor stuk thema's waar de gemeente op wil inzetten. Een kwalitatieve, gebruiksvriendelijke en multifunctionele stationsomgeving zal hiertoe bijdragen. Zowel vanuit dit historisch perspectief als vanuit de vaststelling dat het huidige station weinig ademruimte heeft en extra voorzieningen kan gebruiken, willen we een deel van het park inrichten als een uitbreiding van de stationsomgeving. Op langere termijn is een verbinding over of onder de sporen wenselijk. Hierbij spelen toekomstige aanvullingen op het programma van Park Spoor Essen een belangrijke rol. Denk aan fietsenstallingen, autoparking, informatieborden enzovoort.

Landschappelijk erfgoed
Het landschappelijk erfgoed is vaak minder duidelijk aanwezig in onze omgeving. Het gaat om dreven of veenputten, maar net zo goed om heide of historische akkerbouwlandschappen. Essen is omgeven door een rijk landschap dat mee het karakter van de gemeente bepaalt. Door hieruit inspiratie te putten voor het ontwerp van het park, brengen we inwoners en bezoekers dichter bij het landschap. We creëren een park dat aansluit bij de omgeving en een plek die ons iets leert over de geschiedenis en onze relatie met de natuur.

Spoorwegerfgoed
De spoorwegen hebben veel betekend voor Essen en vormen ook vandaag een belangrijke troef. Bepaalde activiteiten zijn verdwenen, maar hebben wel hun sporen nagelaten. Zo zijn er nog sporen en loskaaien aanwezig in het park. Door deze als aanknopingspunt te nemen en een nieuwe betekenis te geven in het park, creëren we een sterke identiteit voor de plek en voor Essen. Zo wordt het park een speelse en leerrijke plek.

Evenementenplein
De gemeente Essen heeft nood aan ruimte om samen te komen. Daarom werd gevraagd om een evenementenplein te voorzien in Park Spoor Essen. Denk aan de organisatie van een jaarlijks dorpsfeest, een wekelijkse markt, een zomerbar, wintermarkt... Dit organiseren vraagt om een multifunctionele parkstructuur die ook kwalitatief is wanneer er geen activiteiten plaats vinden.

Parkkamers

We identificeerden een aantal ruimtelijke structuren die hoe dan ook in het ontwerp aanwezig zullen zijn, zonder al een uitspraak te doen over de invulling hiervan. Het gaat om een aantal hoofdverbindingen en randen van het park. Deze worden met voorrang gerealiseerd en zijn een vaste grensvoorwaarde voor de invulling van het park. Zo ontstaat er een hoofdstructuur waarlangs stelselmatig parkkamers ingericht kunnen worden. Deze parkkamers zijn ruimtes binnen het park met elk een eigen identiteit en karakter. Je vindt ze op het plan.
Zo wordt een park gemaakt dat mee kan evolueren met zijn omgeving en de tijd. Op lange termijn zal een verbinding over/onder de spoorbundel een grote impact hebben op het functioneren van het park. Flexibiliteit en een visie op korte én lange termijn zijn dus cruciaal.

Evenementenplein
multifunctionele ontmoetingsplek

De omgeving van de goederenloods is zowel op korte als lange termijn een hotspot voor activiteiten. Het is een plek waar fietsers en wandelaars elkaar passeren en kruisen. Hier ligt de logische verbinding tussen Essen, het station en domein Hemelrijk. Daarnaast biedt deze plek uitzicht op verschillende opvallende gebouwen met erfgoedwaarde, namelijk het station en de goederenloods. Daardoor is het de ideale zone voor een evenementenplein met een jaarlijks dorpsfeest, een wekelijkse markt, een zomerbar, etc.

De open grenzen met het station Essen en het domein Hemelrijk maken het evenementenplein tot een belangrijk verbindingsstuk voor de omgeving. Het is hier dat de uitbreiding van de stationsomgeving gerealiseerd wordt. Op termijn kan een verbinding over/onder de sporen, samen met bijkomende functies zoals fietsenstalling, autoparking, informatieborden, enzovoort deel uitmaken van het park.

Weidelandschap
Landelijke openheid

De open ruimte is een fundamenteel onderdeel van de identiteit van Essen. Binnen deze open ruimte spelen de heide-, ven- en boslandschappen zoals we die kennen van de Kalmthoutse Heide een belangrijke rol. Het huidige weidelandschap is een mooie knipoog naar het historisch landschap van deze kamer. Door het open karakter creëren we ruimte voor informeel gebruik en spontane ontmoetingen.

Daarnaast is zowel op micro- als macroniveau de site gelinkt aan landbouw. Op dit moment is het al een thuis voor het "Samentuinen". Dit initiatief geven de ontwerpers graag een prominente plek in het park.

Hemelrijk kijgt terug een landelijke dreef zoals er in de omgeving nog verschillende aanwezig zijn. Op deze manier maken Hemelrijk en de aangrenzende woningen deel uit van het park en blijft het landelijke, open karakter behouden.

De sporen vragen naar een open maar veilige afbakening zodat de zichtassen met de omgeving behouden blijven.

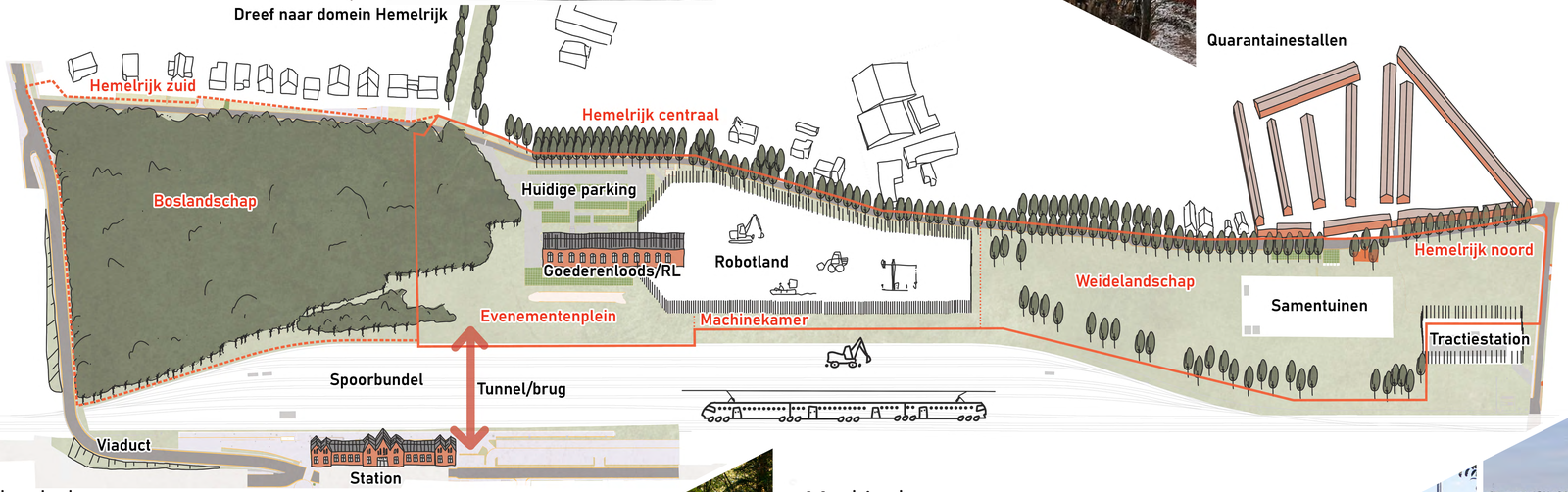

Boslandschap
Natuurlijke geborgenheid

Vanuit klimaatmitigatie, adaptatie en beleving valt er heel wat te zeggen voor het ontwikkelen van bos. Het gaat om CO^2-opvang, verkoelende ruimte, bijdragen aan de biodiversiteit en het creëren van een natuurlijke en ongerepte sfeer op een beperkte oppervlakte. Het bos biedt plaats aan een hele resem activiteiten, gaande van beschutte speel- en rustplekken of ontdekkingspaden, over een speelgazon tot events in een open bomenweide. Deze plek in het park biedt je als bezoeker beschutting en geborgenheid.

Ten oosten van deze kamer zijn de sporen een duidelijke grens. De geborgenheid van het boslandschap laat toe om de sporen op een veilige, onzichtbare manier af te schermen. Een natuurlijke afstandsbuffer geeft rust aan de parkbezoeker.

Ten westen van deze kamer grenst Park Spoor Essen aan een woonwijk. Door het park hier te ontdubbelen van Hemelrijk garandeert het de rust van de bewoners. Van belang is dat de woonwijk ook sociale controle kan bieden aan de bezoekers van het park.

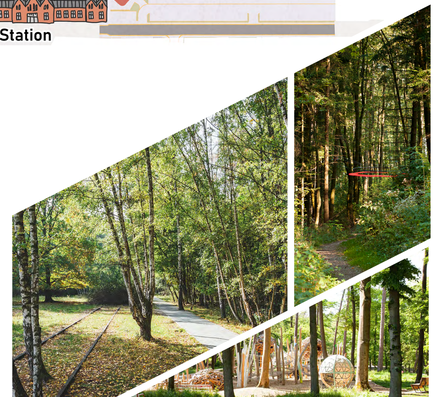

Machinekamer
Leerrijke speelomgeving

De ruimte tussen Robotland, de sporen en Hemelrijk is relatief beperkt. Daardoor is deze kamer een verbindingsas die de bezoeker van het park toelaat om de verschillende activiteiten van de omgeving te aanschouwen vanop een veilige afstand. Deze kamer krijgt een industrieel karakter dat gefocust is op "al spelend leren".

De belangrijkste as van deze kamer bevindt zich tussen Robotland en de spoorlijnen. Deze as geeft gecontroleerde zichtassen op de werken aan de sporen en de activiteiten in Robotland. Het is van belang dat we hier de verschillende activiteiten duidelijk en veilig afbakenen.